

ПРОФЕСОРИ СА УЦГ ОДРЖАЛИ У ЦАНУ ПРВУ СЈЕДНИЦУ РЕДАКЦИЈЕ ЛЕКСИКОНА ГЕОГРАФИЈЕ ЦРНЕ ГОРЕ

Чланови редакције испред ЦАНУ

Одговорност према нашој природи

Првом сједницом Редакције почела је израда Лексикона географије Црне Горе, који је окупио стручњаке са Универзитета Црне Горе и ЦАНУ. Сједницом је председавао др Велибор Спалевих, главни и одговорни уредник Лексикона, а у раду су учествовали проф. др Драглица Мијановић, проф. др Горан Варовић и проф. др Милчић Чуровић, са Универзитета Црне Горе, те проф. др Слободан Марковић, дописни члан САНУ и Кристина Војановић из Лексикографског центра ЦАНУ.

Професор Спалевих је изјавио да Лексикон географије Црне Горе треба да послужи читаоцу као извор информација о специфичности простора Црне Горе, те њених природно-географских и друштвено-географских процеса и појава на локалном и регионалном нивоу.

Циљ је да кроз описане одреднице представимо у Лексикону узрочно-последичне везе у простору, кључне проблеме у вези са угроженошћу животне средине, сировина и енергије, те природних ресурса, на тај начин развијајући позитивна осјећања и одговоран однос према природним и културним вриједностима Црне Горе. Идеја је представити географију Црне Горе и човека који живи на том простору.

простору који оставља свој печат на истим тим људима, који се ту рађају, живе, пролазе – истакао је Спалевих.

Он је нагласио да ова иницијатива има за циљ да буде и један од извора који ће упућивати будућег читаоца на важности духа толеранције и међусобног уважавања људи који живе у Црној Гори, без обзира на цивилизацијске и културне различитости, истичући важност одговорног односа према себи, другим људима и окружењу. Биографске одреднице које ће бити обрађене током имплементације овог пројекта су процијенене од стране Редакције на око 150 одредница особа које су допринијеле развоју географске науке код нас, те оних које су објавили значајан број научних радова из области географије, изјавио је Спалевих. Материјал који ће бити припремљен у наредних 30 мјесеци, до октобра 2023, поред осврта на значајне ауторе који су писали о Црној Гори, имаће и представљање илустративног дијела који ће сачињавати мапе, фотографије, скице, графикиони, са неких очекиваних 300 до 400 фото прилога. Израда, односно прикупљање фотографских прилога реализоваће се паралелно са другим активностима на изради овог Лексикона.

С.В.

У ЛАБОРАТОРИЈИ КРАЈ ЧИКАГА

На прагу открића пете силе

Поред постојеће четири силе, гравитација, електромагнетизам, јака и слаба сила, научници су објелоданили да су дошли до снажних доказа о постојању и пете силе која управља елементарним честицама – мионима.

Све четири природне силе које свакодневно доживљавамо одређују како сви објекти и честице у свемиру међусобно дјелују. На примјер, гравитација чини да предмети падају на земљу, а тешки се понашају као да су залијепљени за под. Сада, физичари кажу да су пронашли могуће знаке пете основне силе природе. То епохално

откриће проистекло је из истраживања спроведених у лабораторији у близини Чикага. Према писању Би-Би-Сија, Вијеће за науку и технологију УН наводи да добијени резултати „пружају снажне доказе о постојању до сада непознате субатомске честице или нове природне силе“.

Међутим, резултати експеримента „Мион ге-2“ још увијек не представљају коначни доказ. Вјероватноћа да је резултат добијен у чикашкој лабораторији статистички грешка износи један у 40.000. Тај ниво статистичке поузданости у науци се описује као 4.1 сигма.

ПОМОРСКИ ФАКУЛТЕТ У КОТОРУ УЧЕСНИК ПРОЈЕКТА „ЈАЧАЊЕ, ИНОВИРАЊЕ И ПРОМОВИСАЊЕ ПОНУДА НАУТИЧКОГ ТУРИЗМА И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА КРОЗ ПРЕКОГРАНИЧНУ САРАДЊУ – NAUTICA SVC“

Апликације за наутичаре у реалним условима

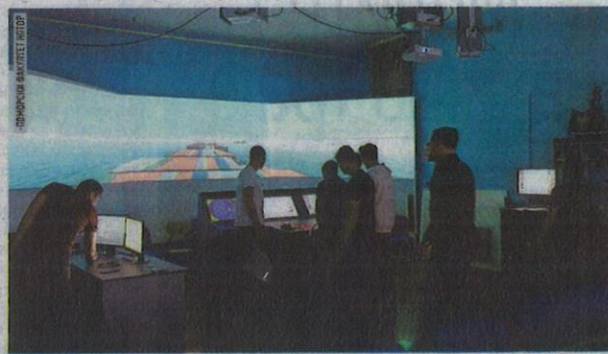
У припреми је и испорука дигиталног интерактивног куvara под називом „Укус традиције“ у оквиру мобилне апликације, те снимање геореференцираних видео-записа 3600 са мора, који ће свакако допринијети унапређењу видљивости и промоције ових региона

Др Шпиро Ивошевић

Посленици Поморског факултета Котор, Универзитета Црне Горе, почели су 1. марта реализацију пројекта под називом „Јачање, иновирање и промовисање понуда наутичког туризма и културног наслеђа кроз прекограничну сарадњу – NAUTICA SVC, који је одобрен за финансирање кроз Програм прекограничне сарадње Interreg - IPA SVC Хрватска-Босна и Херцеговина-Црна Гора 2014-2020. Пројекат има за циљ допринети развоју туризма и очувању културног и природног наслеђа, а у његовој имплементацији, поред Поморског факултета Котор Универзитета Црне Горе, учествују и Свеучилиште у Загребу - Факултет прометних зnanости, који је водећи партнер, те Лучка управа Сплитско-далматинске жупаније и Туристичка организација Котор, сазнајемо од др Шпира Ивошевића, декана ПФК.

Са укупно одобреним буџетом од 628.712,28 евра за 23 мјесеца имплементације учесници пројекта ће настојати да оснаже и унаприједи прекограничне туристичке понуде кроз јачање културног, наутичког и гастрономског наслеђа,

Истраживачки тим Поморског факултета

као и да унаприједи промоцију и видљивост. Овдје посебно желимо нагласити развој иновативне заједничке мобилне апликације „NAUTICA SVC“, која ће свакако побољшати свеукупан туристички доживљај туриста који одлуче да посјете Котор у Црној Гори и Стари Град Хвар у Хрватској. У припреми је и испорука дигиталног интерактивног куvara под називом „Укус традиције“ у оквиру поменуте мобилне апликације, те снимање геореференцираних видео-записа 3600 са мора, који ће свакако допринијети унапређењу видљивости и промоције ових региона. Реално снимање видео-записа 360 са пловила створиће предуслове за израду апликације у реалним условима, која ће обезбиједити све информације од интереса за будуће наутичаре примјеном савремених мобилних апликација, објашњава др Ивошевић и додаје да пројекат подразумемијева и одрживи развој наутичких и „car-less“ и еко-прихватљивих туристичких понуда (електрична бицикла, соларне клупе и смарт аутобуска стајалишта) кроз инфраструктурна улагања и повећање конкурент-

ности и атрактивности кључних подручја у Хрватској и Црној Гори (Котора и Стари Град Хвара), за шта ће бити највише задужени партнери на пројекту из Сплита и ТО Котор.

Локални и регионални актери у сектору туризма имаће прилику да унаприједи своје компетенције и вјештине, а Поморски факултет ће обезбиједити два едукативна тренинга/предавања из области „Сигурности и безбједности у наутичком туризму“ и „Маркетинг дестинација“, за партнере на пројекту и остале заинтересоване стране.

–Наредне године је планирана промотивна пловидба на једном од путничких бродова по Бококорорском заливу током које ће бити презентација мобилне апликације и промоција резултата пројекта представницима шире друштвене заједнице и наутичке индустрије, као и свим партнерима на пројекту, истиче декан Ивошевић.

Универзитет Црне Горе – Поморски факултет Котор је партнер задужен за имплементацију радног пакета комуникација који предвиђа управу промовисање пројектних идеја, очекиваних испоручених резултата и постигнутих циљева. Први пројектни састанак одржан је онлајн 30. марта и од стране свих партнера оцијенен као веома успјешан. Током реализације пројекта биће врло значајних и интересантних активности које ће, истичу на Поморском факултету, додатно промовисати град Котор и Стари Град Хвар у Хрватској као дестинације еколошког, наутичког, културног и гастрономског туризма.

М.Д.П.

Савремена опрема за научно-истраживачки рад

У последњих десетак година Поморски факултет Котор је постао препознатљив по пројектним активностима. На Факултету од 2011. године до данас је реализовано преко 40 националних, билатералних, међународних и пројеката из привреде. Факултет је био координатор или партнер у пројектним апликацијама разних програма, од којих се издвајају: TEMPUS, ERASMUS+, Interreg IPA,

HERD, HERIC, EUREKA.

У оквиру ових пројеката, успјешно је набављена савремена опрема укључујући симулаторе за практичну наставу студената, опремљене су лабораторије, рачунарска центар и Центар за обуку поморца, учионице и остали простори неопходни за несметан научно-истраживачки рад наставника и сарадника.

АСТЕРОИД КОЈИ ЈЕ УБИО ДИНОСАУРЕ

Створио Амазонску прашуму

Научници сматрају да су данашње тропске кишне шуме на подручју Амазоније настале након огромног удара астероида за којег се мислило да је одговоран за крај ере диносаура.

Прије него што је астероид погодио полуострво Јукатан у данашњем Мексику, кишне шуме на подручју Јужне Америке састојале су се од знатно другачијег биља те нису биле бога-

те разним цвјетајућим биљкама као што је то случај данас.

– Да се вратите дан прије пада метеорита, шуме би имале отворене крошње с пуно папрати, много четинара и диносауруса. Шума какву видимо данас продукт је једног догађаја прије 66 милиона година – рекао је палеоботанист Карлос Харамилхо с института „Smithsonian Tropical Research“.

Астероиди „криви“ за крај ере диносаура